

Felnőtt égési sérülések elsődleges ellátása

LÉGÚTI ÉGÉS

Anamnézisben zárt térben történt égés/robbanás, felső légúti ödéma jelei, arcon égés nyomai – Fül-Orr-Gégészeti konzílium !

Respiratorikus Distress Syndroma tünetei (dyspnoe, stridor, sípoló légzés, rekedtség)

Ha fentiek közül bármelyik jelen van, légútbiztosítás intubálással felmerül!

LÉGZÉS

Légzés megfigyelése és szükség szerint támogatása.

Légzés hatékonyságának felmérése különösen körkörös mellkasi égés esetén (escharotomia mérlegelése)

Párásított 100% oxigén alkalmazása, oxigén szaturáció 95% felett tartása

KERINGÉS

Keringés értékelése: bőrszín, kapilláris telődés, vényomás, pulzus

2 perifériás véna biztosítása, ezek hiányában centrális véna biztosítása.

Ha az égés kiterjedése >10%TBSA felnőttek esetén.

Parkland (Baxter) formula: testfelszín % x testsúly kg x 4. (légúti égés esetén x5). A kiszámolt mennyiség felét a sérüléstől eltelt első 8 órán belül kell beadni! Az első 24 órában elsősorban Ringer-laktát javasolt.

Hólyagkatéter az ürített vizelet mennyiségének mérésére.

Ürített vizelet mennyisége:

Felnőtt: 0,5 – 1ml/kg/óra (30 – 50 ml/óra)

FOLYADÉKPÓTLÁS

FÁJDALOMCSILLAPÍTÁS

Folyamatos monitorozás és beállítás a beteg egyéni igényeinek megfelelően.

ELSŐ ELLÁTÁS

Seb kitisztítása nem alkoholos fertőtlenítő (Betadin, Octenisept) oldattal vagy fiz. sóoldattal

Idegentestek és élettelen, leemelhető szövetrészek eltávolítása

Hólyagfedők megnyitása/eltávolítása

Haj/szőrzet eltávolítása a sérülés 2 cm-es környezetéből

Arcra gentamycines-szalicil, egyéb területre Dermazinos kötés.

EGYÉB

Tetanusz profilaxis!

A beteg betakarása a hőveszteség minimalizálása céljából.

Égés-plasztikai sebésznek referálandó

- 1) Égési sérülés súlyossága: égés mélysége, kiterjedése, lokalizációja (arc, kéz, genitáliák?)
- 2) Légúti égés felmerül-e ?
- 3) Körkörös égés van-e ?
- 4) Sérülés időpontja, mechanizmusa:
  - Forrázás
  - Kontakt égés
  - Súrlódásos égés
  - Lángégés/robbanás (nyílt/zárt tér, légúti égés !)
  - Elektromos (AC/DC, behatás ideje)
  - Kémiai égés (vegyszer típusa)
  - Fagyás
  - Sugárzás (napégés is !)
- 5) Elsősegély körülményei:
  - Kezdeté 3 órán belüli-e, felhasznált szerek, ruhákat és ékszereket eltávolították-e, dekontaminálás megtörtént-e ?
- 6) Egyéb, nem égési sérülések felmérése, komorbiditás, életkor, Tetanusz profilaxis